

МОДАЛИИ

центръ

МИШТЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 38.

Duminescă 15. Septembrie.

1840.

ЛИТЕРАТУРЪ.

Чева деспре хроникъл Романо-Молдо-Влахилор.

(зрмаре).

II.

Ю прецъеск фоарте пе авторъл ачествї хроник. Ел дн сгомотъл тървърърилор, дн варбарїа ориентълї, дн днтънерекъл Останилор, дн зп лок Мъзелор а-тълта непърїиниторїк, ел зїк, пе каре пащереа дл кемасе ла кърїндерї де тот де алтъ пласъ, аъ афлат плъчъре дн дълчауа щїнцелор, аъ скрїс кърдї, аъ арътат къ шї пъмълтъл Молдавей поате наще вървадї къ дъх шї имїтъ, харнїчї де а пърта кондеїл, шї вреднїчї де а ава респект шї дпнаїнтеа Езропї дпвъдате. Ел мълт саъ сокотїт, чел маї їскъсїт днтре сзпвшїї остънещї. Історїа лїї деспре крещереа шї дескрещереа Ампъръдїей Остане саъ сокотїт вреднїкъ а се префаче дн чъле маї кълте лїмбї а Езропї б). Мълдімеа

лїмбїлор каре ле аъ ворбїт, скрїс, шї дпцълес, аратъ аскъдїмеа мїнцїї лїї с). Нъ-меле лїї пъ ка Domn а Молдавейї, чї ка скрїиторїк шї дпвъдат ва стрълвчї totdeauna къ търїре дн Історїа Ръмънїлор, каре ва щї прецъї шї повїлеле лїї днтър-прїндерї, ва пъне дн кърпънъ стърїме дп-прежър, дн каре саъ афлат, шї остънеала каре о аъ пъсо дн тоате лъкрърїле сале лїтераре, шї дн ачест'а дпкъ. Ел пъ аъ авът мергъторї дпнаїнте, чї аъ спарт гїауа сжпгър. Дпкъ пъ се остънїсе дн лъ-търїреа ачестїї матерїї: Стрїтер шї Енгел, Сълдер шї Праї, Тънман, Гатгерер, Шлецер ш. а. Дїн скрїиторїї зпгърещї аъ кпоскът пъмаї пе Бонїнїс шї Топел-

пе чеа Фржичеаскъ де Ionquieres дн анъл 1743. шї дн чеа петцаскъ де Ioh: Log: Schmid дн анъл 1745. шї саъ тїпърїт дн зп том дн 4. дн Хамвѣрг фоарте фрзмос.

с) Кантемір ворвеа: Ръмънѣще, Лътїнѣще, Гречѣще, Ръсење, Італѣще, Търчѣще, Персѣще, шї Арабѣще. Аъ дпцелес вїне лїмва Елїнеаскъ, Славонеаскъ, шї Фржичеаскъ. Кърдїле леаъ скрїс маї мълт Лътїнѣще шї Ръмънѣще; зна: деспре Релїцїа Мъхамеданъ аъ скрїсо Ръсѣще, шї алг'а: Лъмеа, шї сфлетъл, Ръмънѣще, шї Гречѣще.

б) Ачест'а карте дїн Mss. Лътїнеск саъ дп-торе дн лїмб'а Енглезеаскъ де Nic. Tindal, шї саъ тїпърїт дн анъл 1734. дн 2. томърї дн фолю. Дїн лїмва Енглезеаскъ саъ дпторс

мѣлте апе че се варсъ дн Дѣнѣре, дн-тре каре Аратѣс саѣ Олтѣл, шѣ Маріс саѣ Мѣрѣшѣл; кѣноаце пѣтѣнтѣл Агатірсилор днхѣпжѣрат де тѣнѣдї, шѣ авѣт де авр, каре се вѣде а фї Ардеалѣл. Маї не ларг о скріе Птолемеѣ дн картае а 3. пѣтѣрѣнд дн еа 15. попоарѣ, шѣ 43. четѣдї. Dakia дн коаче де Дѣнѣре шѣаѣ цнѣт пѣмеле пѣпѣ ла апѣл 274., Амператѣл Авреліан пѣрѣсѣндѣо аѣ трекѣт ошѣле, шѣ лѣкѣиторїї песте Дѣнѣре дн Місіа, шѣ ачеаста парте а Місіеї саѣ пѣмїт Dakia са. f) Дела пѣмїтѣл ап дарѣ, тнде се поменѣще дн історїїї Романїлор Dakia, тот чеа дн коло, пѣ чеа дн коаче де Дѣнѣре се днцѣлѣще. Dakia поастрѣ фѣ дѣпѣ Авреліан лѣкашѣл шѣ калеа попоарѣлор варваре, не каре саѣ стрѣмѣтат дела рѣсѣрїт, шѣ амеазѣ поапте спре апѣс, шѣ амеазѣзї, прекѣт: а Готїлор, Хѣпїлор. Гепїзілор, Аварїлор, ш. а. шѣ дншї днпрѣмѣта пѣмеле де овще дела попорѣл, каре о лѣкѣеа.

De ачеа се вѣде кѣтѣ пѣтѣре аѣ арѣмїнтеле лѣї Кантемір, каре дакѣ афѣл тндева пѣмеле Dakia, днцѣлѣще тот Dakia поастрѣ; каре не Амператѣл Авреліан, Maximian, шѣ Кесарїѣл Лікініе дї сокотѣще а сѣ фї пѣскѣт дн Dakia поастрѣ, пентрѣ кѣ деспре чел дн тѣї скріе Вописѣс кап 3. а се фї пѣскѣт дн Dakia Рѣпоасѣ, деспре челалат Евтропїс дн картае 9. кап 22. кѣ саѣ пѣскѣт дн Dakia пѣ департе де Сардіка, шѣ деспре а трїїлеа ачелашї Евтропїс кѣ сѣаѣ пѣскѣт їарѣ дн Dakia.

2. Нічї ачеае адеѣтѣрат, кѣ Dakia поастрѣ сѣар фї днпѣрѣдїт дн трїї пѣрѣдї: дн Dakia de мїжлок, Рѣпоасѣ, шѣ Мѣптоасѣ, саѣ Mediterranea, Ripensis aut Ripuaria, шѣ Alpestris; кѣ пѣмеле ачест де пре трѣтѣ пѣ се поменѣще нічї де тн скріиторїѣ векїѣ; чѣле доѣт: Mediterranea, шѣ Ripensis, се афѣл ла тѣлѣдї; днсѣ тот ла чеї дѣпѣ Авреліан, карїї аѣ ворѣт деспре Dakia дн коло де Дѣнѣре, пѣ поменѣще чева де ачеастѣ днпѣрѣдїре Птолемеѣ, каре аѣ трѣїт дела апѣл 70—150. дѣпѣ Хрістос, тѣкар кѣ алте цѣрїї ле дескрїе дѣпѣ днпѣрѣдїреа лор; аша Місіа, Pannonia, Gallia ш. а шѣ доѣт іскріпѣдїї дн каре сѣ разѣтѣ апѣрѣторїї ачестеї днпѣрѣдїрї аѣ шѣ алт днцѣлес, кѣм аѣ арѣтат Енгеа шѣ Манерт g). — Нѣ се поате дарѣ арѣта кѣ Dakia дн коаче де Дѣнѣре сѣар фї днпѣрѣдїт дн трїї пѣрѣдї. Днсѣ чеа дн коло саѣ днпѣрѣдїт дн доѣт пѣрѣдї: дн Dakia de мїжлок, шѣ Рѣпоасѣ, саѣ Mediterranea шѣ Ripensis саѣ Ripuaria. Чеа дн тѣї сѣ зїче шѣ Prima, чїалалтѣ Secunda шѣ Parapotamia. Рѣфѣс дн Брєвїарїѣл історїеї Романе спѣне апріат, кѣ Авреліан аѣ фѣкѣт доѣт Dakia дн пѣтѣнтѣл Місіеї шѣ а Dardanieї. Dakia Рѣпоасѣ о поменѣще шѣ Вописѣс дн Авреліан, шѣ алѣї скріиторїї дѣпѣ ачеїа. Амператѣл Івстїніан сѣпѣне Ексарѣхѣлї Івстїніанеї дн тѣї маї тѣлте провинѣе, днтре каре: Dakia de мїжлок, шѣ Рѣпоасѣ.

Кантемір адѣче тн лок дн картае лѣї Прокопїе деспре зѣдїрї, ка сѣ арете, кѣ

f) Abductosque ex ea (Dacia) populos in Moesiam collocavit, appellavitque sua in Dacia m. Vopiscus in Aureliano.

g) Bezı: Chr: Engel. Comment: de Expeditionibus Trajani ad Danubium, шѣ Com: Manert: Res Trajani Imper: ad Danubium, прекѣт шѣ Jos: Caroli Eder observationes Criticae et Pragmaticae ad Hist Transilv: pag. 1. —

ші дн тѣмъ лѣ Іустиніан ар фѣ фост Дакіа поастръ провинцѣ Романъ, дн каре врмеазъ токма дн контръ. Локъл ачеста се афлъ дн картеа а 4. кап. 5. „Ап'а Істръ порнитъ дн тѣнци Келдѣлор — — дн вечѣнтатеа Дакіеі днчѣне а деспѣрци не варваріі дн рѣп'а стѣнгъ de Romanі, каріі лѣкѣсек не чеа дреантѣ. Пентртѣ ачѣа даръ Романіі Дакіа ачѣа о пѣмеск Рѣпоасъ (Ripensem) къ кѣвѣнтѣл Лѣтѣнеск Рѣра днсѣтнеазъ рѣпа саѣ талѣл апей.“

h) Dn ачест лок се вѣде къ Дакіа Рѣпоасъ аѣ фост днколо de Дѣпѣре, ші къ партеа дн коаче аѣ цѣнѣто варваріі, ші аша пѣ че воѣде Кантемір.

3. Dn вртѣторіі лѣі Аврелиан аѣ domnit дн Дакіа поастръ: Константін М., Dnтре днпѣрадїі дела Bizand: Іустиніан I. Маѣрїкїе, ші Іоан Земїске. Domnїреа ачестор дої de пре вртѣ аѣ фост фоарте скѣртѣ; а челор дн тѣі се вѣде а фѣ цѣнѣт маї тѣлт фѣрѣ а се днтїнде песте тоатѣ Дакіа, саѣ песте о парте mare а еї. — Кѣткъ Константін аѣ пѣтрѣнс песте Дѣпѣре, аѣ днвїнс не Готї, ші аѣ рѣкѣпрїнс Дакіа, аратѣ П. Маїор дн карт. 1. кап. 18. а лѣі Сократес, дн Павел Оросїе, ші дн Іѣліан. Ачест'а тѣртѣрїсѣще ші Теофан дн апѣл 22. а лѣі Константін, ші Хронїкон Паскале ла Олімпїада 277. дн каріі се вѣде, къ ачест днпѣрат аѣ фѣкѣт ші pod de пеатрѣ песте Дѣпѣре. Маї domnїтаѣ

Romanіі i) дн Дакіа поастръ сѣпт Іустиніан, че аратѣ іарѣ П. Маїор дн картеа а 4. а лѣі Прокопїе деспре зѣдїрї кап 6. дн каре се снѣне къ ачест днпѣрат ар фѣ днпоїт тѣлте четѣдї дн коаче de Дѣпѣре, ші дн Неораѣа а 11. а лѣі Іустиніан, каре аша сѣпѣ: „— — Фїндкѣ акѣта аша саѣ тѣрїт прїа Дѣтнезеѣ днпѣрѣдїа поастрѣ, кът амѣндозѣ рѣпїле Дѣпѣрїі сѣлт акѣта днкѣркате de четѣдї de а ле поастре, ші прекѣт Vїmїnadїзм, аша Редїдѣа ші Літерата, каре се афлъ дн коло de Дѣпѣре, іарѣ саѣ сѣпѣс domnїеї поастре.“

днсѣ дн Прокопїе се вѣде а фѣ фост пѣмаї пѣдїне четѣдї дн Дакіа поастръ сѣпт Романіі; пентрѣ ачѣа пѣтѣрѣ пѣмаї вро кѣтева къ пѣтеле, кънд чѣле дн коло ле дншїрѣ фоарте пелѣнг. Ачестеа четѣдї се вѣд а фѣ фост пѣмаї лѣнгъ Дѣпѣре, ші пентрѣ апѣрареа Дѣпѣрїі днпѣрїте, ва ачесташі ші зїче апрїат Прокопїе картеа 4. кап. 5. лѣнгъ Дѣпѣре, вnde аѣ фост подѣл лѣі Траїан ера доѣ днпѣрїтѣрї хѣлѣте; чеа de не рѣп'а стѣнгъ се пѣтеа Теодора, чееалатѣ de не рѣп'а дреантѣ Понтес. Ачесташі оаѣ днпѣрїт de поѣ Іустиніан; іарѣ чееалатѣ пѣ; пентрѣ къ ера експѣсѣ варварїлор локѣрїлор ачелора. к) De vnde се вѣде къ domnїа лѣі Іустиніан дн Дакіа пѣмаї кам не лѣнгъ Дѣпѣре саѣ днтїнс. дн маї сѣс адѣса Неораѣъ зїкѣнд: „Фїндкѣ акѣта аша саѣ тѣрїт прїа Дѣтнезеѣ

h) Ex montibus Celtorum — — natus flavius Ister — — Daciae proximus, barbaros, qui ad sinistram habitant, discludere incipit a Romanis dextram tenentibus. Quapropter Daciam illam Romani Ripensem vocant: Ripa enim Latina vox, fluminis oram significat. Procop: de Aedificiis Justiniani L. 4. cap. 5.

i) Prin Romanіі днпѣлѣнем дела Теодосїе днкоаче ші не Гречї, саѣ не сѣпѣшїі днпѣрадїлор дела Константїнопол.

к) Quod vero est e regione, ac Theodora dicitur, nulla est dignatus cura, ut pote barbaris illius orae expositum. Procopius de Aedif: Justiniani L. 4. cap. 6.

„Ампърѣѣа поастръ,“ аратъ къ ачѣстеа локѣрї пѣмаї атѣнчї ле кѣпрїнеѣсе, шї а-ша dompirea Romanilor шї лп тѣмпѣл лѣї Іустїніан пѣ аѣ цїнѣт мѣлт пе локѣрїле ачѣстеа. Сѣпт Маѣрїкіе треѣ Romanii лп маї мѣлте рѣндѣрї песте Дѣпѣре; лпсѣ пѣ ка лп царѣ Romanъ кѣм сѣ вѣде ла Кедрен шї Теофан, чї ка лп цар'а протїв-нїкѣлѣї. — Маї пре ѣртѣ пѣп лп Dakia поастрѣ пїчорѣл Romanii сѣпт „Ампѣратѣл Іоан Zemisce; кѣчї, дѣпѣ кѣм скрїе Кедрен лп пѣмїтѣл „Ампѣрат, дѣпѣ че аѣ лпвїнс ел пе Рѣшї, шї аѣ лпкѣпжѣрат четатеа Dorostol, „аѣ венїт ла ел солї дїп Кон-станцїа, шї дїп алте четѣцї де песте Дѣ-пѣре“ (кѣм стѣм пої дїп коаче де Дѣпѣре) „черѣнд ертаре, шї дѣндѣсе пе сїне, шї лптѣрїтѣрїле. Пе ачештеа прїмїндѣї вїне, трїмїте ка сѣ ѣе лптѣрїтѣрїле, шї оастеа апѣрѣтоаре ка сѣ лп поатѣ цїнеа.“ —

(ва ѣрта).

КРѣДИЦА, НѣДѣЖДѣ, ШИ ІѢБІРѣ.

саѣ

Сворѣл вїецїї.

Дѣпѣ че zidirѣ лѣмеї фѣ сѣвѣршї-тѣ, шї отѣл де а лптѣпѣрекѣлѣї адѣлк сомп аѣперїт, атѣпчеа вѣкѣрїа Естїмеї лп ферїчїтѣл сомп фѣ салѣтатѣ, шї треї лп-церї пѣшїрѣ а петрече пе Ziditorѣл, ка сѣ вазѣ лѣкрѣл прѣпѣтѣрпїчїлор сале вра-це, лппайнтѣ лѣкашелор челор адѣрмїцї плїнї де ѣвїре шї де вѣкѣрїе.

Погорѣндѣсе дарѣ лпцерїї дїп лпал-тѣл сѣѣ череск лѣкап ла аdormїтѣл от, се спїшѣлтарѣ де перфекцїа ачештїа, шї лпчепѣрѣ лптре сїне а ворвї: адеѣвѣрат отѣл кѣ фѣлпѣтра са се апропїе кѣ тотѣл

де лпцерї, дѣкѣ сѣфлетѣл ва респонде ка-рактерѣлѣї шї рѣдїкателор сале трѣсѣрї. — Дечї ѣп лпцер, акѣрѣїа фѣрѣнте ера маї серїоасѣ шї маї фѣрѣмос стрѣлѣчѣеа де кѣт ачелора лалцї лпчепѣ а грѣї. „О подоа-вѣ а лѣкѣиторїлор черещї, тотѣшї лїпсѣ-ще копїлѣлѣї пѣтѣлптеск отѣлѣї, веї кѣ лѣї лї лїпсеще сїмволѣл словозенїеї, лѣчїтоа-рѣ пѣреке а арїпїлор“. — Кѣ дѣрѣре вѣзѣрѣ фѣрацїї лѣї ачештѣ афларе адеѣвѣра-тѣ, шї лпчепѣрѣ лпчет а ворвї.“ Врѣтаѣ доарѣ Dѣмнезеѣ прїп ачешта сѣ арѣте, кѣм-кѣ фїл пѣлверїї лпкѣ пѣ е вреднїк де словодѣл свор шї де ферїчїта вѣкѣрїе лп-цїнѣтѣл лѣмїнїї? „— Шї лпдатѣ дїп тѣ-феле вechїне се рѣдїкѣ о пажорѣ сѣвѣрѣнд, шї тѣнд кѣ лѣцїтеле сале арїнї аерѣл, пѣ-пѣ че се пїердѣ лп лпѣлцїмѣ соарелѣї. — Лпцерїї вѣзѣндѣ, лпчепѣрѣ де поѣ а ворвї: „Кѣзѣтацї ла пасерѣ мѣнцїлор, аѣ пѣ есте іа маї словодѣ, шї маї скѣтїтѣ, де кѣт стѣпѣлѣл пѣтѣлптѣлѣї? Шї пѣ-тѣва отѣл ла порокоаса пажѣрѣ фѣрѣ пї-стѣ кѣзѣта, кѣм се рѣдїкѣ дѣлса ла цїнѣ-тѣл соарелѣї? —

Лѣсацї стрїгѣ ѣпѣл дїнтре лпцерї, а-кѣрѣїа фацѣ ера влѣндѣ ка черѣл шї фѣрѣмоасѣ ка соареле стрѣлѣчїнд, лѣсацї сѣ мѣрѣцет лппайнтѣ Ziditorѣлѣї, шї сѣ пе рѣгѣм пентрѣ от, ка сѣ капете шї ел ка шї пої дарѣл словозенїеї, шї сѣ пѣ маї фїе де пѣтѣлпт легат ка шї фѣрѣле пѣ-дѣрїлор шї ка плантеле кѣмпїлор.

Бїне зїчї фрате, пої врем сѣ мерѣцет лппайнтѣ дѣмнезеескѣлѣї Мецѣр, шї пе ва аскѣлта, стрїгѣ алтреїлѣ, рѣдїкѣнд фѣ-рїчїтѣл сѣѣ окїѣ лп сѣс. — Шї іатѣ кѣ сѣв-рарѣ лпцерїї пе арїпїле лѣмїнеї дїмїнецїї.

Вої черещї пентрѣ Фїл пѣлверїї фе-

річіта соарте а лъкъиторілор лъмініі. Дп-
тревъ Дъмнезеѣ, дпсъ дпкъ стъ порочі-
рѣ словозеніеі афаръ де хотаръл пѣтеріі
лзі; не от спре ачеаста ал креще, есте
тема Естимеі сале, ші доръл дъпъ ачеастъ
ферічіре лзі дпкъ педатъ ар фі лъгътѣра,
карѣ дп лъгъ де лъмѣ дѣховнічаскъ;
дпсъ де вреді воі, каріі пептръ чеі поѣ
зідіді атъта іъвіре пѣртаці, але дппрѣмъта
лор, кънд пѣтѣрѣ лі се ва остепі, аріпіле
воастре, атѣпчаа, фіе дп пѣтѣрѣ воастръ,
а змѣра соартѣ отълві пептръ каре аша
фервінте въ рѣгаці. Дъчедівъ жос, ші
фіці кълъззіі лзі не кърарѣ віедіі, ші
дп даці prin апроіарѣ воастръ де ел, пре-
гъстареа віітоареі ферічірі. —

Пліні де възкріе се дпвредімарѣ дп-
церіі, ші зрезънд се погорърѣ не пѣ-
тѣнт, ші пѣшірѣ дпваінтѣ лъкашілор
челор адорпіді, къ окіі пліні де лакрѣміле
въкріеі, пѣсерѣ тѣпіле сале не пептѣл
отълві, ка кънд ар врѣ съ факъ о фъгъ-
дѣіндъ тѣкѣтъ. — іар чел маі тіпър дп
ей дпчепъ а зіче отълві, каре дпкъ дп
брацеле сомплві зъчеа: Отъле, дѣкъ тѣ
вреодатъ дп а та къраре врео пеплѣчере
саѣ врео стѣлкъ веі дпгълі, адѣці ампі-
те де міне, ші рѣдікъ кѣстарѣ та тѣлгъ-
іат кѣтре міне, ші еѣ дпці воіѣ дппрѣмъ-
та аріпіле меле, кѣчі зпор те вор пѣрта
аріпіле п ѣ д е ж д е і песте спініі знеі клі-
пелі дп лъміноасе дпнѣтѣрі.

Ші дѣкъ вреодатъ сарчіна зілеі тікълоасе
грѣмазъл тѣѣ прѣ греѣ лар апѣса, дпчепъ ал
доілѣ кѣ влѣнда са фадъ, тѣ віно ла міне,
ші еѣ дпці воіѣ змѣра сарчіна, кѣчі а іѣ-
віреі тарі ші дпкзражіте аріпіі вор рѣді-
ка віаца та кѣ мпѣпатъ пѣтѣре, ші тѣ те
веі фаче неостепіт, ші веі дппліні кѣ тѣлт

маі тѣлт де кѣт слава тѣлпъ а тѣриторѣ-
лві фѣрѣ іъвіре.

Ші дѣкъ се апропіе чеасъл, аша зічеа
а треілѣ кѣ фаца стрѣлвчітѣ, кънд дѣрерѣ
пѣтѣнтѣскъ, кѣ дпсъші пестаторпкъл по-
рок не тіне дп гѣстарѣ пѣчіі ші а фері-
чіреі дпціатеріндъ а те тѣлвѣра, кънд тѣ prin
легътвінде, карѣ пѣ о поді despoda, о-
пріт те сіпдещі, ші адѣлкъ дп лавірінтѣл
віедіі дѣпъ ажѣтор, ші дѣпъ скѣпаре веі
стріга, атѣпчаа іа ох тѣриторѣле скѣпарѣ
та ла міне, кѣчі а кредіндеі сѣпте аріпі
вірзіе тоатъ пѣтѣрѣ лъмѣскъ, ші те поар-
тѣ дпн поанте, ші дпн дпгълѣрек дп със-
ла іъвіторѣл пепт а вечпкълві пѣрпнте.
Ал теѣ черѣ съ фіе дп кліпѣла ачеіа ал
тѣѣ, а тѣ ферічітѣ пѣтѣре, съ фіе а та, ші
тѣ те веі лъміна, ші те веі дпнтоарче дп-
пѣкат дп сѣлѣл тѣмеі тале, пѣтѣнтѣл.

Аша грѣрѣ дпцеріі, ші дѣтерѣ тѣ-
пеле сале спре, вечпніка легътвіндъ. Дъм-
незѣѣ се зітѣ кѣ іъвіре кѣтрѣ чеі легъ-
твіці, ші дп сѣпціі ка съ фіе Дѣхѣрпме пѣзі-
тоаре а пепзпчюшілор оамені.

Dr. Vasîc.

ЕПИГРАМЕ.

ла тоарте.

Че въ пѣрпкопаці де тоарте
Дѣ а одпхп дѣтѣтоаре,
Дѣ а воалелор пп' а скѣрвелор
Ш' а ліпсеі дпчетѣтоаре?
Іа сіпгѣрѣ ла тѣрпторі
Deodatъ се аратъ;
Ла нпмінеа де ал доілеа
N'aș maî venîт вреодатъ.

Ла minchinoc.

Иел асетънаре

Къ календар аре;

Къчи minchinii гръеице

Ши нъ се рошгъце.

Александръ Лесвiodanъ.

БИБЛОГРАФИЕ.

— Исторія ерохлзи веакърипор поастре а лъи Наполеон Бонапарте, коворъреа неатхлзи съѣ ши чеї дин тхї ани аї съї дела 1769 пъпъ ла 1793 ши де ачї пъпъ ла капетъл вїедїї сале дн 5 Маїѣ 1821 традъсъ дин франгозеице дн ромхлнеце де D. Сардар Скарлат Цеаноглъ ла 1840, се афлъ де вхлзаре: дн Бъкзрециї ла Јосїф Ротанов, дн Јашї ла Dіmitrie Ніка, дн Фокшанї ла Хаці Јоан X. Калън. Предъл зпѣї ексемплар есте 5 цванциї.

Къткъ ачеастъ карте, прин каре литератъра поастръ с'аѣ маї днбогъциїт, ва афла дн пъвлїкъл ромхлнск четїторї пъте-рошї нъ не дндоим днтръ нимїк.

— Tentamen Publicum а Длѣї А. Тревоиѣ, пентръ каре кътръ капетъл апълѣї трекът се фъкхсе свъскрипциѣ, аѣ ешиїт де сѣнт теаск ши се афлъ де вхлзаре де окамдатъ дн Виѣна, іар' Свъкрївенциї дши вор приїми ексемплареле сале дела ачеї DD. Коллекторї, знде с'аѣ фост свъскрис. Предъл зпѣї ексемплар не ххртїе велїпъ есте 1 ф. 45 крї, іар не ххртїе де тїпарїѣ 2 ф. арцинт, пентръ чеї карїї аѣ свъскрис, іар пентръ алциї 2 ф. не ххртїе де тїпарїѣ ши 3 ф. не ххртїе велїпъ.

ЖЪДЕКЪТОРІЪЛ ШІ ЦЪРАНЪЛ.

Вака зпѣї domn спарсе къ корпъл не вака зпѣї църан. Ачеста терце ши се плхлнце ла стъпхлнъл вачїї, каре ера тот-деодатъ жъдекъторїѣ zikhnd: „Domnъле, вака теа спарсе не вака Domnii тале, съ не днпъкът, къ че'ци сѣнт даторїѣ?“ „Иїї веї кътпъра алтъ вакъ ши веї пътъра 20 ф. глоабъ,“ фълцеръ жъдекъторїѣл. „Domnъле domnъле, о днтоарсе църанъл, „д'аѣ лъат гъра не dinnainte, вака domnii тале аѣ спарт не а теа; днсъ еѣ domnъле сѣнт мълцътїт с'їмї плътециї пътаї вака.“ „Четъ?“ детъпъ domnъл, „вака теа? Охо, аста е алтъ треабъ. Вака та тревъїеа съ еасъ дин кале ла атеа“.

КОНЦИПЦЪ РЕА.

Ън четъцеан богат авеа процес къ алт четъцеан, не каре ел вреа къ каръ дн петрїї ал пърта прин тоате инцънциїле, де ши ера днvinc деспре днведерата педрептате а черерїлор сале; адвокатъл, се днцелече де сїне, къ дн днпърхлта ши маї мълт. Днтр'о zi ворbind къ невастьса деспре ачел процес, zice: аш да орї че, пътаї съ кхциг ачел процес.

„Хе, драгъ вървате.“ днчепъ фетееа, каре нъ щїеа нимїк деспре аскъпселе мїшелїї, „тъ съ те роцї лѣї Dътнезеѣ, ка ачела съ дндрептезе inima жъдекъторїлор спре ацї да о жъдекатъ пъртїнїтоаре.“

„Nъ невасть, де ачееа тревъїе съ тъ пъзеск фоарте вїне, zice отъл, чел де сѣз нъ тревъїе съ щїе нимїк деспре тот лъкръл ачеста.“

МІСАНТРОПЪ Л.

(външанъла де оаменї).

Фрате, дїї адъчї аминте кѣнд нѣ ам десърѣит кѣ ам лѣсат шї слѣжва францозѣскѣ. Де атѣнчї пѣ тот минътел непорочїрѣ тѣ гонѣ. Патріа тѣ кета. Кѣтѣ нѣ висам еѣ ферїчїре! Че ікоане дѣкѣнтѣтоаре нѣ дѣмї дѣкїпѣіа імаѣнаѣіа тѣ. Аша, аколо пѣдѣждѣіам съ трѣеск шї съ фїѣ ферїчїт, дорѣм шї ерам пѣдѣждѣіт кѣ воїѣ ісѣвтї а дреде кѣте-ва овїчеїрї веки, съ кѣрѣд рѣіпа а кѣте-ва преждѣде пероаде де атѣтѣ вѣкѣрї доминѣтоаре дѣ патріа тѣ. Ачела кѣрѣіа одїхна вїеѣї дї е драгѣ, съ шї іа сѣта сѣракѣл вїне, се нѣ съ аместече дѣ пероѣїле оаменїлор. Ам сѣферїт іспїте мѣлте, сѣпѣрѣрї шї персеѣкѣїї. Мѣѣ нѣмїт ом прїмеждїос. „Дѣх, зїчѣ претѣтїденї, аре, дар ініта дї е вїкѣлѣнѣ, рѣ.“ Ачѣста тѣ мѣхлѣ. Ам дѣчепѣт а тѣчѣ, нїмїк нѣ маї дѣфѣїтам, лѣвѣам тоате, тѣ мѣнчѣм съ кѣнѣїг кофїенѣа оаменїлор; дар дѣзадар! Еї нѣ аѣ вѣрѣт нїчї одатѣ съ тѣ ерте, съ вїте, кѣ ам вѣрѣт одатѣ съ тѣ арѣт маї дѣделент де кѣт дѣншїї, Мѣам трас дїп лѣте мѣлѣдѣмїндѣмтѣ де мїне дѣсѣмї. Мѣам фѣкѣт командїр де баталїон. Дѣмї дѣмплїнѣм слѣжва кѣ рѣвнѣт мї скѣмпѣтате фѣрѣ а гѣндї ла дѣлѣдѣрї шї рѣсплѣтїрї, фѣрѣ а вої съ тѣ арѣт, съ фак а се рѣкѣноаде слѣжвеле шї дѣстоїнїчїа тѣ. Колопелѣл пострѣ а мѣрїт. Ера мѣлѣїте де маїорї шї колопелї-леїтенанѣїї мѣлѣт маї веки дѣ слѣжвѣ де кѣт мїне. Ащептам съ вѣзѣ вѣрѣнѣл дїнтрѣчѣнїа дѣпѣлѣнѣїї, шї о нї дорѣм кѣ сенчерїтате. Дар съ веї! Прїнѣдѣл авѣ о аморѣзѣ; аморѣза авѣ вѣ вѣр, вѣ ом де нїмїк, вреднїк де рѣс шї де батѣжѣрѣ. Де шѣсе лѣнї де зїле нѣмаї дѣвѣрѣкѣсе мѣндїрѣл. Дѣї іа дѣкредїнѣат команда рѣїментѣлѣї пострѣ. Вре о кѣте-ва сатїре де глѣмтѣ асѣпра інѣлѣсѣнѣїї дамѣї ачѣїа нѣѣ фѣкѣт съ шѣз ла дѣкїсоаре.

Шѣсе лѣнї де зїле 'мї ам мѣнкат знїїле, шѣсе лѣнї 'мї ам плѣтїт ачеле глѣте кѣ перѣрѣ слобоженїї меле. Дѣ сѣжршїт іа-рѣшїї дѣмї довѣндѣск лїбертатѣ шї вѣнѣзѣндѣ 'мї тоатѣ авѣрѣ 'мї ам пѣрѣсїт патріа, шї ам плекат сѣ 'мї ашезѣ лѣкѣнѣа ла Касел. Фолосїт де кѣноїдїнѣа оаменїлор, дѣпѣ кѣм імаѣнаѣїа тѣ тѣ дѣшѣлѣ, ам хотѣрѣт съ петрек дѣ десѣѣтѣрї шї веселї дѣнтрѣ оаменї, шї петрѣчѣм дѣ аде-вѣр вїне. Ам гѣсїт прїетенї чѣмї лїнѣгнѣа тоате капрїчеле шї дѣмплїнѣ орї че воїнѣдѣ 'мї, тѣ дѣвеселѣ кѣ адѣпарѣф лор, дѣмї ажѣта сѣ бѣѣ вїп шї кѣлѣїа ванї мѣї. Ам гѣсїт шї о невасть фѣрѣмоасѣ ка вѣ дѣнѣр, вѣпѣ, вѣлѣндѣ, о креатѣрѣ невіноватѣ авїа дѣ вѣрѣстѣ де чїнчї-спреѣече анї! О! кѣт о іѣвїам, шї кѣтѣ гѣстам еѣ ферїчїре лѣнѣгѣ дѣнса! Мѣам фѣкѣт татѣ де вѣ вѣїат шї о фатѣ. Дѣ амѣндої патѣреї іа плѣкѣт а репродѣче фѣрѣмѣсѣдѣ мѣмѣї лор. О! кѣт іѣвѣм шї не мѣмт шї не копїї! Ах! атѣнчї ерам десѣвѣршїт ферїчїт (сѣ щѣрѣе ла окїї че атѣнчї а лѣкрѣмат), А! іатѣ лакрѣмї! Нѣ аш фї пѣдѣждѣїт о нїчї о датѣ. Вїне аѣї венїт скѣмпї прїетенї! Мѣлѣт време де кѣнд нѣ нѣ ам маї вѣзѣт..... дѣкѣ доѣ ворѣе, фрате шї веї веѣф сѣжршїтѣл істо-рїї меле. Ын прїетен не каре кѣ дѣкредїнѣа дѣ сокотѣм де чѣл маї чїнстїт ом, дѣмї фѣрѣ жѣмѣтате дїп старѣ тѣ. Ам сѣферїт дѣтѣмпларѣ шї фѣрѣ а тѣ плѣнѣ 'мї ам мѣсѣрат кѣлѣелїле. Кѣмпѣтарѣ де пѣ-чїне аре трѣвѣїнѣцѣ. Ын алт прїетен, вѣ тѣ-пѣр не каре 'лам ажѣтат кѣ ванї, 'лам про-тежат, 'лам дѣмпїнс дѣ лѣте прїї інѣлѣсѣнѣа тѣ, дѣмї атѣдѣше неваста шї фѣѣе кѣ дѣнса. Шї есте дѣстѣл атѣта ка сѣ ердїї мїсантропїа тѣ? Маї поѣї сѣ тѣ нѣмѣнїї вѣ вїзїонер каре нѣ вї-сѣзѣ де кѣт ісгонїрї, нѣ веде де кѣт рѣле, кѣнд нїменї нїчї нѣ гѣндѣше ла дѣнса? Орї сѣнт дѣ адевѣр праѣ а вїкленїї шї а нѣтерїї? Сѣ фї дат дѣмѣнезѣ сѣ фїе алт фел! Рїга аре нѣтере сѣ арѣнче дѣ фїарѣ, саѣ сѣ омоаре; дар, ваї! че сѣнт фїареле, че есте моартѣ нѣ лѣнѣгѣ нестатор-нїчїа знеї іѣвїте!

(Din Kotzebue).